

פנינים יקרים

מתורת רבותינו הקדושים מביאלא

- ליקוטי אמרים ככתבם וכלשונם מספרי רבותינו הקדושים •

פרשת וירא

• ארון עדות •

ואקחה פת לחם וסעדו לכם. (יח ה)
פת לחם היינו תלמוד תורה, כנ"ל. אחר -
 כינוי ליצה"ר. וזהו 'ואקחה פת לחם
 וסעדו לכם' - בתורה, ועל ידי זה 'אחר
 תעבורו' - תכניעו את היצה"ר, כמאמר
 הגמרא 'אם פגע בך מנוול זה משכהו
 לביהמ"ד' וכו'.

עמוד...

• מבשר טוב •

ואל הבקר רץ אברהם וגו' ויתן אל הנער
 וימהר לעשות אתו. (יח ז)
ובכלל יסוד חשוב של דוגמא אישית
 נכלל ענין נוסף, שלא זו בלבד
 שצריך ההורה שיחנך מפנימיות ליבו ושלא
 יהיה אחד בפה ואחד בלב, אלא אף הורה
 שיש בו יראת שמים אמיתית בפנימיות ליבו,
 צריך להיזהר לא להצטנע ולהסתיר את
 הליכותיו, אלא אדרבה זהו חלק מתפקידו
 להראות ולהוות דוגמא אישית לבניו, וזהו
 חלק מחובת החינוך שיש לו.

ודבר זה למדים אנו מדברי הגמרא בבא
 מציעא [פ:י] שכתבה בענין
 המלאכים שבאו לבקר את אברהם אבינו
 ע"ה ביום השלישי למילתו, שהתעסק בהם
 ובצרכיהם במסירות ובחביבות, ומבואר שם

• היהודי הקדוש •

וירא אליו ה' באלוני ממרא. (יח א)
שמעתי בשם הרב איש היהודי
 מפשיסחא: שנראה ונדמה
 לאברהם אבינו שהשראת השכינה והאלהות
 הוא 'באלוני ממרא' - כדרך כל הצדיקים
 שרואים תמיד מעלת חבירו ושפלות עצמו.
 ודפח"ח. שמרוב ענוה נראה לו שהי"ת
 שוכן אצל ההמון עם הנראים בעיני כל
 לרשעים וממרים בה' כי נראה להצדיק
 שהמפורסמים לרשעים נראים בעיניו יראי
 שמים יותר ממנו. (משמרת איתמר)

עמוד יג

• תולדות אדם •

והוא יושב פתח האוהל. (יח א)
שהוא היה אב וראשון שהיה מודיע לכל
 באי עולם שהעולם הזה הוא רק
 דירת עראי, כמו אוהל שהוא רק דירת עראי,
 ועיקר הוא עולם הבא אחר כך. וכמו שמורה
 על זה גם כן טעם כוונת ישיבת סוכה. וזאת
 הוא מרומז בתיבת 'אוהל', היינו שזה
 העולם הוא רק כמו אוהל דירת עראי, ולא
 בית שהוא דירת קבע.

עמוד יא

• חלקת יהושע •

כי ידעתיו למען אשר יצוה את בניו ואת ביתו אחריו (יח"ט)

נצטוינו במצוות "ושננתם לבניך" [דברים ו ז] וקוראים ומשלשים בכל יום

מצוה זו בקר"ש, ובאמת דבר זה הוא מעבודות קשות שבמקדש, ומדרכי היצה"ר להמעיט בחשיבות חינוך הבנים בעוד שדבר זה הוא מיסודי אמונתנו, כמו שנשתבח אברהם אבינו ע"ה [בראשית יח יט] "כי ידעתיו למען אשר יצוה את בניו ואת אחריו ושמרו דרך ה' לעשות צדקה ומשפט".

מאמרים עמו' קלב

• היהודי הקדוש •

אל נא אחי תרעו. (יט ז)

הרב היהודי הקדוש מפשיסחא, היה מבקש מאנשי שלומו ואמר להם:

"אל נא אחי תרעו", מלת 'נא' כתובה בתורה על חצי צליה [עיין שמות יב ט - אל תאכלו ממנו נא']. וגם כאן אמר 'אל נא אחי' תהיו חצי אחים.

עמוד טו

• מבשר טוב •

והאלהים נסה את אברהם. (כ ב)

והנה על אף כל גודל הנסיון הקשה של דורנו, דורו של שמד, מוכרח שישנם אפשרויות ואופנים להינצל ממנו, כי הרי ישנה בחירה בעולם, וכתב הרמב"ן בשער הגמול ע"פ המדרש שכל נסיון אפשר לעמוד בו, וז"ל: "כך דרשו בבראשית רבה כו', כך הקב"ה אינו מנסה את הרשעים,

בפסוקים שחלק מהדברים עשה אברהם בעצמו וחלקם נתן לישמעאל שיעשה, ובאבות דרבי נתן איתא [פי"ג]: "ויתן אל הנער וימהר לעשות אותו, נתן ביד ישמעאל בנו כדי לחנכו במצות".

ומכל מקום כתבה שם בגמרא: "אמר רב יהודה אמר רב, כל מה שעשה אברהם למלאכי השרת בעצמו עשה הקדוש ברוך הוא לבניו [בהיותם במדבר] בעצמו. וכל מה שעשה אברהם על ידי שליח עשה הקדוש ברוך הוא לבניו על ידי שליח, וכו'", עיי"ש.

הרי שנענש אברהם אבינו על כך שהביא למלאכים את המים על ידי ישמעאל ולא טרח להביאם בעצמו. והדבר תמוה שהרי לא עשה זאת אלא בכדי לחנך את בנו ישמעאל במצוות, ומפני מה איפוא נענש על כך שלא הביא למלאכים בעצמו.

והנראה שזה בא להורות לנו בדרכי החינוך, שצריך האב בעצמו להראות לילדיו את גודל חביבות המצווה בעיניו, ובכך שיתעסק בעצמו עם המצווה ויטרח בעשייתה יראה לבניו את גודל ערך המצוות ויהווה להם דוגמא אישית כמה רב ערך המצוות בעיניו, ולא מספיק מה שמורה להם לעשות כן, ואף לא מספיק במה שהוא עצמו אוחז בזה בפנימיות ליבו, אלא כל היכן שיכול צריך להראות לילדיו את גודל חביבות המצוות ויקרתם, ובכך מהווה להם דוגמא חיה ומחנך אותם ומשריש בהם את הדרך אשר ילכו בה ואת המעשה אשר יעשון.

מבש"ט חינוך

ראתה, ועיקר הכל הוא, מה שעל ידי עמידה
בנסינות אלו מתעלים למדרגות והשגות
גבוהות בתורה ואלוקות.

ברכה של גלויות מאמר ו'

• דברי בינה •

ויהי כאשר התעו אותי וגו' ואומר לה זה
חסדך וגו' אמרי לי אחי הוא. (כ יג)

יש לרמז בזה, כידוע שכל מעשה אבות
סימן לבנים, ולימד אותנו בזה איך
שיהיה קיום לישראל בין האומות בגלותם.
ולזה אמר "ויהי כאשר התעו אותי", היינו
כשיהיו ישראל בגלות, "ואומר לך זה
חסדך", היינו שאנחנו מבקשים מהשכינה
הקדושה, שתשפיע חסדים טובים לעמו
ישראל. ועל ידי מה יוכל ההשפעה לילך
אלינו, על ידי 'אל כל המקום' אשר נבוא
בגלותנו, "אמרי נא אחי הוא", היינו שנהיה

שאינן יכולין לעמוד, ואת מי הוא מנסה את
הצדיקים, שנאמר 'ה' צדיק יבחן', וכתוב
[בראשית כ ב] 'והאלהים נסה את אברהם'
וכו"ו עכ"ל עי"ש. והביאור בזה, כי נסיון
שאינן האדם יכול לעמוד בו אינו נסיון. ולכן
אם מנסה אותנו הקב"ה, בדורות חשוכים
ושפלים שכאלו, בוודאי פשיטא שעוזר לנו
הקב"ה, שנוכל לעמוד איתן, בזה החושך
ובנסינות של עקבתא דמשיחא.

וגודל שכר העצום, של העומדים בנסינות
זמנים הללו, הוא בבחינת [ישעיה סד
ג] "עין לא ראתה אלקים זולתך יעשה
למחפה לו". [וכו.]. ואם נמצאים בכזה
עולם חשוך, תאווני וחומרני, ובעת שכל
העולם עוברים עבירות, שהוא כמעט בלתי
אפשרי להיבדל מזה, כמו שנתבאר בארוכה
לעיל. מעתה הרי בנקל הוא לשער, כמה
שכר יזכה בעמדו והתייצבו בנסינות זמנים
הללו, שכר נשגב מאוד בבחינת עין לא

מעשי הצדיקים

והוא עמד עליהם תחת העין ויאכלו. (יח ח)

פעם בא לבקר את מרן בעל 'ישועות אברהם' זי"ע בנו שלח מרן הדברי בינה, אורח שהיה
איש פשוט וצעיר לימים, והציע לו הרבי שילין אצלו. ובשעה שרבינו חשב שאינו נוכח במקום
ואינו רואה הציע לו בעצמו את מטתו.

פתאום נכנס החסיד לחדר וראה איך שמציע לו מטתו, ונתבהל מזה על שמטריח אותו כל
כך בהצעת המטה וכו' עברו. אמר לו רבינו 'ישועות אברהם' כמתמיה: וכי פטור אני מקיום
מצוות הכנסת אורחים בגופי. וכשרצה לעזור לו בזה סרב, ואמר לו: וכי אם אניח תפילין גם כן
תרצה לעזור לי בהנחת תפילין.

(מעדות כ"ק אדמו"ר שליט"א, ששמע מהחסיד הנ"ל)

אור יקרות

מאוצרו של הרה"ח חיים שלום פרוש ז"ל

שמשתחיים לאבק רגליהם (רש"י) - אותם הסומכים על משאם ומתנם וריצתם
ברגליהם לצורך פרנסתם, הרי הם כאילו משתחיים לעבודה זרה - לאבק שברגליהם -
לפיכך אמר: ורחצו רגליכם.

(תולדות אדם)

מהסבך, ובכל זאת אינו מתייאש. שבוודאי מוכן לכל אחד ואחד גאולתו, ופתרון למצבו הדחוק, אלא שאינו רואה זאת, מחמת החושך שישנו במוחו ובעיניו. שובבי"ם פרק ה

• ואלה הדברים שנאמרו לדוד •

והרבה ארבה את זרעך ככוכבי השמים וכחול אשר על שפת הים. (כב יז)
כל מה שנמצא בעולם מן הדומם, צומח, חי, מדבר, הכל בכח חיות אלוקותו יתברך שמו. יש מציאות לדבר הנמצא, ועל הכל השגחת השי"ת אפילו על כל גרגיר חול הנמצא בעולם. ולזאת נתברך אברהם אבינו ע"ה "והרבה ארבה את זרעך ככוכבי השמים וכחול אשר על שפת הים".

כי זה החילוק בין ישראל לאומות העולם המובא ברמב"ן [ויקרא יח כה], שכל אומה ואומה היא תחת מזל. ואם אמנם גם המזלות מתנהגים בהשגחת השי"ת, בכ"ז המזל שולט על כל האומה בלא השגחה פרטית על כל פרט מן האומה. אבל ישראל הם תחת השגחה פרטית של השי"ת לבדו, המשגיח והמשפיע לכל אחד ואחד מישראל בכל עת, בכל זמן ובכל רגע, ומהוה ומחיה אותם. וזה 'כחול אשר על שפת הים' שההשגחה תמיד על כל גרגיר חול, כך נתברכו ישראל.

פר' חיי שרה עמ' ל

באחה ורעות ואחדות, ועל ידי זה יהיה כל ההשפעות טובות לישראל.

עמוד צט

• מבשר טוב •

ויפקח אלוקים את עיניה ותרא באר מים. (כא יט)

ואיתא במדרש [ב"ר נג יד] "ויפקח את עיניה, אמר רבי בנימין: הכל בחזקת סומין עד שהקב"ה מאיר את עיניהם. מן הכא ויפקח אלהים את עיניה". הרי שהבאר היה קיים שם זה מכבר, אלא שסיבת חסרון מציאות הבאר, היה משום שהכל בחזקת סומים הם.

וכן פירש החידושי הרי"ם, שכמו כן לכל אחד ואחד מבני ישראל מזומן לו כל הנצרך לו, אלא שאינו רואה זאת, כמו שהביא בשמו בסה"ק שפת אמת [תרגו'] "ויפקח אלקים את עיניה ותרא באר מים, מכאן שהכל בחזקת סומין עד שהקב"ה מאיר עיניהם. פירש מו"ז ז"ל: להראות כי כל הנצרך לאדם עומד לפניו, רק שיזכה לפתוח עיניו לראות, כמו שכתוב: גל עיני כו'. כי האדם נברא בצלם אלקים, אם כן מכל אבר ואבר יש לו למצוא השייך לו בצלם הפנימי. אך העונות מסתירים על ידי שמתדבק בגשמיות הגוף מכסה על הנפש".

עמבחהן האמונה הוא, בזמן שאין רואה בדרך שכלו כל עצה לצאת

הפצת הגליון השבוע - פרשת וירא
נתדם לעילוי נשמת
הרה"ח ר' משה ב"ר ישראל יצחק ז"ל
סטרול

נלב"ע י"ז מרחשון ת.נ.צ.ב.ה.